

تاریخ
۱۱
مرداد
۱۳۹۷
پنج‌شنبه

ضرب‌المثل‌های جهان

علم سطحی یکسره قیل است و قال.

نکته اول، اولین آیه

آیه شریفه «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» اولین آیه‌ای است که بر پیامبر اعظم خاتم‌انبیا (صلی‌الله علیه و آله و سلم) نازل شده است. ^۱

نکته دوم، ابتدای هر سوره

در تمام مصحف‌ها چه دست نویس و خطی قدیم و چه چاپ شده‌ها، بلااستثنا در ابتدای هر سوره – منهای سوره توبه – آیه کریمه «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» ثبت است و به‌علاوه در سوره مبارکه «نمل» آیه ۳۰ در آغاز نامه حضرت سلیمان (علیه‌السلام) به ملکه سبا (بلقیس) جمله «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» دیده می‌شود؛ بنابراین آیه شریفه «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ»، ۱۱۴ بار در قرآن مجید مذکور است.

نکته سوم، شروع سوره

هرگاه جبرائیل امین آیه کریمه «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» را بر قلب نورانی پیامبر اکرم (صلی‌الله علیه و آله و سلم) نازل می‌کرد نشانه آن بود که سوره‌ای جدید شروع‌شده و سوره قبل پایان پذیرفته است. ^۲

نکته چهارم، شروع قرآن با «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ»

مهم‌تر و جالب‌تر از نکته فوق این است که خداوند متعال نیز کلام بزرگ خود را به این روش آغاز کرده و آن را به نام نامی خود افتتاح فرموده است، تا معانی کلماتش به آن نام مربوط شده و نشانه‌ای از آن داشته باشد، در ضمن سرمشقی برای بندگان باشد تا کردار و گفتار خود را به نام مقدسش شروع کنند و اعمال آنها نیز نشانه‌ای از حق و هم برای او بوده باشد؛ و به این وسیله فنا و نقصان به آن‌ها راه نیابد؛ زیرا به نام خداوندی آغاز شده‌اند که دست زوال و نیستی به دامان کبرایی او نمی‌رسد؛ و خداوند در چندین مورد از کلام مقدسش به این موضوع اشاره کرده است. ^۳

نکته پنجم، آغاز کار با نام خدا

در بین مردم جهان چنین متداول و معمول بوده و هست که مؤسسات، مراکز و کارهای مهم خود را به نام شخصیتی بزرگ نام‌گذاری می‌کنند به آن امید که کارشان پررونق‌تر، پردوام‌تر و سودآورتر شود؛ اما معتقدین به جهان‌بینی توحیدی و به‌خصوص مسلمین وظیفه دارند که تمام کارهایشان را چه کوچک و چه بزرگ، چه فردی و شخصی و چه جمعی بدون استثنا و فقط و فقط با نام خدا آغاز کرده و به نام حضرت حق مژم‌یز گردانند تا از کارشان خیروبرکت ببینند که حضرت علی (علیه‌السلام) فرمود:

إِنَّ الْبُيُوتَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَفْرَأَ أَوْ يُعْمَلُ عَمَلًا فَيَقُولُ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ فَإِنَّهُ يَبَارِكُ فِيهِ ^۴

هرگاه بنده‌ای قصد خواندن چیزی و انجام عملی را دارد «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» بگوید تا خداوند در آن برکت قرار دهد.

و متقابلاً فرمودند که اگر کاری بدون یاد خدا انجام پذیرد نتیجه مطلوبی

رازهای تربیت دختری شاد و قوی

تربیت دختران کمی پیچیده است همه‌جا شما با تبلیغات دختران قوی و تأثیرگذار و دستاوردهای چشمگیر آن‌ها روبه‌رو می‌شوید اما افسردگی و اضطراب تهدیدی بسیار واقعی برای دختران است. ما در اینجا به شما راهکارهایی ارائه می‌دهیم تا به‌رغم همه مشکلات دخترتان بهترین و کامل‌ترین خودش باشد.

بی‌توجه: درست است که دختران روی کاغذ خیلی خوب عمل می‌کنند؛ اما زمانی که دقیق‌تر نگاه می‌کنیم این داستان موفقیت، کمی رنگ می‌بازد. درحالی‌که دستاوردهای دختران در سطح دانشگاهی در حال رشد است و آن‌ها همواره عملکرد بهتری نسبت به پسرها داشته‌اند، به همان نسبت میزان استرس، اضطراب و افسردگی آن‌ها نیز در حال رشد است. مطالعات اخیر نشان می‌دهد که میزان افسردگی در بین دختران تقریباً سه برابر پسران است.

این آمار نشان می‌دهد زمانی که دختران تمام تلاششان را می‌کنند تا به بهترین نحو خودشان را نشان دهند، از آن کار لذت نمی‌برند؛ و این شکاف موجود دقیقاً جایی است که والدین و معلم‌ها باید بر روی آن متمرکز شوند. مهم‌تر از اینکه دختران موفق داشته باشیم باید یاد بگیریم که چگونه شادی را به آن‌ها یاد بدهیم و دختران شادی داشته باشیم آن‌ها باید از روحیاتی برخوردار باشند تا بتوانند با چالش‌های زندگی در دوران بعد از بلوغ با موفقیت کنار بیایند و همچنین نسبت به خودشان حس خوبی داشته باشند.

تأثیرپذیری از مادر

فراموش نکنید که والدین به‌خصوص مادران به‌شدت بر روی دختران تأثیر گذارند. طبق آماری که از حدود ۱۱۰۰ دختر ۱۳ تا ۱۸ ساله گزارش شده ۶۳٪ آن‌ها بیان کردند که الگوی آن‌ها در زندگی مادرشان است و ۴۸٪ آن‌ها نیز گفتند زمانی که به مشکلی برمی‌خورند به اولین فردی که مراجعه می‌کنند مادرشان است. فقط ۱۵٪ آن‌ها گفتند که برای مشورت گرفتن به دوستانشان رجوع می‌کنند. دختران جوان‌تر بیشتر به مادرشان گرایش دارند. دختران در دوران راهنمایی با دوستانشان مشورت می‌کنند؛ اما مادرشان مطمئن‌ترین فرد برای آن‌هاست. با توجه به یافته‌های تحقیق بالا و سایر نتایج باید در نظر داشته باشید که شما به‌عنوان مادر همه‌چیز دخترتان هستید. تمام گزارش‌ها تأیید می‌کنند که رفتار مادر جلوی دخترش تأثیر خیلی زیادی بر روی رفتار او خواهد گذاشت. سعی کنید در خانه یک مادر اکتیو باشید وقتی دخترتان می‌بیند که شما برای دودیدن بیرون می‌روید و یا در خانه ورزش می‌کنید درواقع دارید به او یاد می‌دهید که بدنش را دوست داشته باشد.

به او کمک کنید تا احساس خاص بودن داشته باشد

بنا بر گزارش انجمن زنان دانشگاهی آمریکا میزان اعتمادبه‌نفس در میان دختران در دوران راهنمایی و دبیرستان سه و نیم برابر کمتر از پسران است. حال چه باید کرد؟ با تشویق شخصیت و فردیت دختر جوانتان شما سکوهای قدرتمند عاطفی را در وجودش پایه‌گذاری می‌کنید تا زمانی که به سن نوجوانی می‌رسد بتواند با پیچیدگی‌های آن سن به‌خوبی کنار بیاید. بگذارید خودش را باور داشته باشد به او اجازه دهید تا اعتمادهایش را بشناسد و عمداً

خودش تصمیم بگیرد که در چه زمینه‌ای استعداد دارد. به‌جای اینکه اسمش را کلاس شنا بنویسید چون همه همکلاسی‌هایش این ورزش را انتخاب کرده‌اند و ورزش محبوبی است، فهرستی از گزینه‌هایی که می‌تواند انتخاب کند را برایش آماده کنید و اجازه دهید خودش از میان آن‌ها یکی را انتخاب کند. وقتی به چیزی علاقه نشان داد بگذارید تا برود و آن مسیر را تجربه کند.

اشتباهاتش را بپذیرد و تشویقش کنید

شاید برایتان عجیب باشد بدانید یکی از بهترین راه‌های بالا بردن اعتمادبه‌نفس دخترتان این است که اجازه دهید اشتباه کند. فلسفه پشت این ماجرا ازاین‌قرار است که ما سهواً زمانی دختران را با واژه «آخرین دختر خوب» تشویق می‌کنیم که کامل و بی‌نقص باشند. پس آن‌ها از این طریق به‌سرعت یاد می‌گیرند که اشتباه کردن به این معنی است که به‌اندازه کافی خوب نیستی. مشکل این روش این است که باعث می‌شود او در آینده از قدرت ریسک‌پذیری پایینی برخوردار شود و اعتمادبه‌نفسش را از دست بدهد.

ما می‌خواهیم که همه کارها را خودمان برای بچه‌ها انجام دهیم تا آن‌ها راحت‌تر زندگی کنند چراکه معتقدیم آنها در انجام آن کار موفق نخواهند بود. به دخترتان یاد دهید که اشتباهات امری عادی در زندگی هستند. درباره اقدامات اشتباه زندگی خودتان با او صحبت کنید و به او فرصت اشتباه کردن بدهید حتی اگر این اشتباهات از دید شما خیلی احقانه به نظر برسند. فهرستی از کارهای کوچکی که می‌توانید به او یاد دهید آماده کنید تا با کمک هم انجامش دهید کارهایی مثل نیمرو درست کردن. فرایند یادگیری از طریق روش آزمون‌وخطا می‌تواند اعتمادبه‌نفسش را بالا ببرد. گاهی نیز می‌توانید باهم چیزهای جدید را امتحان کنید تجربه پخت یک شیرینی جدید، رفتن به کلاس هنرهای رزمی جایی که هردوی شما می‌توانید از ناکامل بودن و اشتباهات یاد بگیرید و شادباشید.

اعتمادبه‌نفس اجتماعی‌اش را بالا ببرید

شاید فکر می‌کنید که در حال حاضر نیاز نیست که نگران این مباحث در رابطه با کودکان باشید اما شرایط سخت اجتماعی زودتر از آنکه فکرش را بکنید شروع می‌شود. تحقیقات نشان می‌دهند که نیمی از کودکان و نوجوانان که تعداد زیادی از آنان دختران هستند خشونت در

رابطه را تجربه

می‌کنند .

خشونت در

رابطه زمانی

است که

سایر کودکان

عمداً یک

بانوان

کودک را طرد می‌کنند یا دیگر کودکان را مجبور می‌کنند تا فرد مشخصی را طرد کنند. برخورد و دعوا در زندگی کودکان اجتناب‌ناپذیر است، و به همین دلیل نیاز هست که به دخترتان یاد دهید که چطور از پس این شرایط ب‌آید.

احساسات ابزار فوق‌العاده قدرتمندی هستند و ما باید به مادران و دخترانمان آموزش دهیم که زمانی که شما عصبانی و ناراحت هستید چنین احساساتی نشان‌دهنده این است که چیزی برایتان مهم است و شما باید آن را بیان کنید. اول‌ازهمه عصبانیتان را امری نرمال نشان دهید به این صورت که به دخترتان با توجه به شرایط سنی‌اش توضیح دهید که چه چیزی موجب آشفتگی شما شده است.

وقتی دخترتان دچار یکی از انواع مشکلات در ارتباطات اجتماعی‌اش شد مثلاً به یک مهمانی تولد دعوت نشد این اتفاق را نادیده نگیرد و به او نگوید که این اتفاق خیلی بزرگی نیست. وقتی این‌گونه رفتار می‌کنید این برایش به این معناست که احساساتش اهمیتی ندارند. بجای آن سعی کنید با او صحبت کنید و حرف‌هایش را بشنوید. اجازه دهید دخترتان عضو یک گروه باشد، چه این گروه یک تیم ورزشی باشد یا جمعی از دوستانش که در یک کلاس یک‌هفته‌ای هنر شرکت کرده‌اند. دختران وقتی با بچه‌های دیگر بر روی یک هدف مشترک کار می‌کنند از حس استقلال و افتخار سرشار می‌شوند حتی اگر این‌یک کار ساده مثل درست کردن یک تصویر کلاژ باشد.

ورزش‌های تیمی به‌خصوص می‌تواند برای دختران خیلی سودمند باشد؛ زیرا بردوباخت انعطاف‌پذیری را به آن‌ها یاد می‌دهد. در نظرسنجی اخیری که از ۴۰۰ زن که جزو مدیران ارشد در سراسر جهان هستند صورت گرفت، ۹۴ درصد از آنان در فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کردند و ۷۴ درصد از آنان اذعان داشتند که آن تجربه پر توانایی‌های شغلی آن‌ها تأثیرگذار بوده است. در انتها باید بگوییم که برای تمام چالش‌هایی که دخترتان با آن‌ها روبه‌رو است و تمام تلاش‌هایی که شما می‌کنید تا به او کمک کنید تا در این میان راه خودش را

پیدا کند هیچ چیزی مهم‌تر و قدرتمندتر از عشق بی‌قیدوشرط شما نسبت به او نیست. بیشتر از هر چیزی بچه‌ها دوست دارند پاسخ این سه سؤال را بدانند: درباره من چه فکر می‌کنی؟ منو درک می‌کنی؟ چه آرزویی برایم داری؟ جواب‌های شفافی به دخترتان درخصوص این سؤالات بدهید و آینده او روشن‌تر از همیشه خواهد شد.

اندیشه

صفحه
۵
شماره
۲۲۹۸
سال
یست و چهارم

فارسی

نکاتی پیرامون آیه شریفه «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ»

نویسنده: شکرالله جهان مهین، استاد دانشگاه و رئیس گروه معارف اسلامی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم و رئیس بنیاد آیت‌الله حق‌شناس (ره) جهرم

لفظی که اختصاصاً گویای نام پروردگار متعال باشد جایز و کافی است؛

مانند: «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ»، بِسْمِ اللّٰهِ، به نام خدا، به نام الرَّحْمٰن و…».

نکته ششم، اسم اعظم

امام جعفر صادق ^{۱۱} و نیز امام رضا ^{۱۲} (علیهما‌السلام) فرموده‌اند که «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» به اسم اعظم الهی از سیاهی چشم به سفیدی آن نزدیک‌تر است.

نکته هفتم، فضیلت قرائت «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ»

ابن عباس از نبی مکرم اسلام (صلی‌الله علیه و آله و سلم) نقل می‌کند که فرمان سوار شدن به کشتی را به حضرت نوح (علیه‌السلام) صادر فرمود حضرت خطاب به یاران گفت:

وَ قَالَ اِزْكُوا فِيهَا بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا ^{۱۳}

بر کشتی سوار شوید تا با نام خدا به راه افتد و با نام خدا به ساحل نجات رسد. و بازمی‌آورد که چون حضرت سلیمان (علیه‌السلام) برای ملکه سبا (بلقیس) نامه نوشت و او را به ایمان آوردن به خدا دعوت کرد، نامه خود را با «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» آغاز نمود. ^{۱۴}

۲. ندای فطرت

انسان که بر اساس احساس فطری خود خداوند را به‌عنوان یک موجود قدوس و منبع خیرات می‌شناسد وقتی کارش را با نام او آغاز کند معنایش این است که می‌خواهد در سایه قدس و شرافت و کرامت او این عمل نیز مقدس گردد؛ یعنی انسان می‌خواهد کارش را با انتساب به موجودی که قدوس و منزّه از جمیع نقص‌ها و سرچشمه همه کمالات است برکت بخشد؛ بنابراین کارها را به نام هیچ‌کس حتی نام پیغمبر نیز نمی‌توان آغاز کرد و این معنای تسبیح نام «الله» که در اول سوره

و مفهوم مخصوصی را در بردارد.

و احکام فقهی آیه کریمه «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» نیز شاهد اشتراک

لفظی این آیه است مانند این‌که:

الف. حرمت قرائت سور عزائم بر صاحبان عذر [شخص جنب و زن حائض و نفساء،] که شامل تلاوت «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» به قصد سوره‌های مزبور نیز می‌شود.

چهار سوره مبارکه سجده، فصلت، التّجّم و علق که آیه سجده واجب در آن‌ها وجود دارد، سور عزائم نامند. ^{۱۵}

ب. «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» هر سوره در نماز، باید به قصد همان سوره‌ای باشد که نمازگزار قصد تلاوت آن را دارد.

ج. در صورت عدول نمازگزار از سوره‌ای به سوره دیگر، باید «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» را به قصد سوره جدید تکرار کند.

و لزوم تلاوت «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» هر سوره به قصد همان سوره، نشانه تعدّد مقصود است، بنابراین «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» هر سوره معنا و تفسیری ویژه خود را دارد و با‌معنای «بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ» در سایر سوره‌ها متفاوت است.

۱. اسفراینی، ابوالمظفر، تاج التّراجم فی تفسیر القرآن للاعاجم، جلد ۱، صفحهٔ ۴۱.

۲. جوادی آملی، تسنیم تفسیر قرآن کریم، جلد ۱، صفحهٔ ۲۸۴؛ جهان مهین، شکرالله، تفسیر سورة مبارکهٔ انشراح: جلوه گر گوشه‌ای از شخصیت با عظمت حضرت محمد مصطفی (صلی‌الله علیه و آله و سلم)، صفحهٔ ۶۱.

۳. طباطبایی، سید محمدحسین، المیزان فی تفسیرالقرآن، جلد ۱، صفحهٔ ۱۳، ترجمه جلد ۱، صفحهٔ ۱۵.

۴. مجلسی، محمدباقر، بحارالانوار، جلد ۹۲، صفحهٔ ۲۴۲.

۵. زمخشری، جارالله، الکشاف، جلد ۱، صفحه ۳، بیضاوی، عبدالله، انوار التنزیل و اسرار التأویل، جلد ۱، صفحهٔ ۵؛ خویی، سید ابوالقاسم، البیان فی تفسیر القرآن، صفحهٔ ۴۳۴.

۶. سورة مبارکهٔ هود، آیهٔ ۴۱.

۷. سورة مبارکهٔ نمل، آیهٔ ۳۰.

۸. ۳. مطهری، مرتضی، آشئابی با قرآن: سوره‌های حمد و بقره، صفحهٔ ۱۲

۹. طالقانی، سید محمود، پرتوی از قرآن، جزء اول قرآن، صفحهٔ ۲۵.

۱۰. بحرانی، سید هاشم، البرهان فی تفسیرالقرآن، جلد ۱، صفحهٔ ۹۶؛

عبّاشی، محمد، التّفسیر، جلد ۱، صفحهٔ ۱۰۲.

۱۱. طبرسی، فضل، مجمع البیان، جلد ۱ و ۲، صفحهٔ ۱۸.

۱۲. اسفراینی، ابوالمظفر، تاج التّراجم فی تفسیر القرآن للعلاجم، جلد ۱، صفحهٔ ۴۱؛ طبرسی، فضل، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، جلد ۱ و ۲، صفحهٔ ۱۸.

۱۳. بحرانی، سید هاشم، البرهان فی تفسیرالقرآن، جلد ۱، صفحهٔ ۹۷؛

حسینی استرآبادی، سید شرف‌الدین، تأویل الآیات الظاهره، صفحهٔ ۲۶.

۱۴. طباطبایی، سید محمدحسین، المیزان، جلد ۱، صفحهٔ ۴، ترجمه جلد ۱، صفحهٔ ۱۷.

۱۵. جهان مهین، شکرالله، تفسیر سورة الضحی: نمایانگر گوشه‌ای از شخصیت پیامبر اعظم (صلی‌الله علیه و آله و سلم)، پاورقی صفحهٔ ۷۰.

ادامه دارد...

به دختر مجردتان این جملات

را هرگز نگوئید!

سیاه‌وسفید دختران را به دودسته «دختران خوب» و «دختران بد» تقسیم می‌کنند. این دویارسازی صفر و صدی ظاهراً نوعی استراتژی نیمه خودآگاه یا ناخودآگاه برای محافظت از عفاف ذهنی و عاطفی و جسمی دختران است.

در این ساختار تربیتی محافظتی آموزه‌هایی به دختران داده می‌شود که بتوانند نه‌تنها خودشان را از دست «مردان بد» در بیرون مصون دارند؛ بلکه با دیو هراسناک هوس و میل جنسی در درون نیز مبارزه کنند و آن را تا آستانه خفه شدن کامل پیش ببرند.

بعضی از این آموزه‌ها ازاین‌قرارند:

اکثر مردها برخلاف پدر، برادر، عمو و دایی‌های تو آدم‌های هوسران و غیرقابل‌اعتمادی هستند.

مردها در رابطه با دخترها فقط و فقط به روابط جنسی فکر می‌کنند.

مردهایی «خوب» هستند که از روز اول بگویند که به‌قصد ازدواج جلوآمده‌اند.

اگر مردی از اول نگوید که قصد ازدواج دارد، ارزش ندارد که رابطه با او را ادامه دهی حتی اگر دوست داشته باشد.

دوست‌داشنتی که به‌قصد ازدواج نباشد هیچ سودی برای تو ندارد.

رابطه عمیق عاطفی کالای بسیار گران‌بهایی است که آن را باید فقط به‌پای کسی که واقعاً می‌خواهد با تو ازدواج کند بریزی. رابطه دوستی قبل از ازدواج که قرار نباشد به ازدواج ختم شود یک خطر بزرگ دارد و آن وابسته شدن است.

وابسته شدن به یک پسر، اتفاق بسیار ناشی می‌شود که بعضی از این دختران در خانواده‌هایی بزرگ شده‌اند که با یک نگاه